

LĀB ARODA TIESAS NOLIKUMS

Apstiprināts LĀB pavasara konferencē 2011.gada 6.maijā

I. Vispārīgie jautājumi

1. Ārstniecības personām – ārstiem un zobārstiem (turpmāk tekstā – Ārstniecības personas), kuras pārkāpj sava aroda pienākumus, ir jāatbild Latvijas Ārstu biedrības (turpmāk (LĀB) aroda tiesā (turpmāk Aroda tiesa). Aroda tiesa izskata to Ārstniecības personu aroda pārkāpumus, kuriem LĀB ir izdevusi sertifikātu specialitātē, apakšspecialitātē, papildspecialitātē vai ārstnieciskās, diagnostiskās metodes lietošanā.
2. Aroda tiesa pieņem izskatīšanai lietas pēc pacientu un to piederīgo, ārstniecības personu, Veselības ministrijas un Veselības inspekcijas, prokuratūras un tiesas ierosinājuma. Ārstniecības personai ir tiesības ierosināt Aroda tiesas lietu pašai pret sevi, lai aizstāvētu savu godu un cieņu. Prasību pret ārstniecības personu var atsaukt līdz lietas izskatīšanas pēc būtības uzsākšanai.
3. Aroda pārkāpumi ir Ārstniecības personu pieļautie profesionālās darbības pārkāpumi, kuru dēļ cietuši pacienti vai citas personas veselības aprūpē.
4. Aroda tiesa neizskata Ārstniecības personu pārkāpumus, kas nav saistīti ar viņu profesionālo darbību.
5. Aroda pārkāpumu izskatīšanas noilguma termiņš ir 2 (divi) gadi.

II. Aroda tiesas sastāvs

6. Aroda tiesa sastāv no 8 (astoņiem) pastāvīgiem tiesnešiem (Aroda tiesas kolēģija) un ekspertiem, kuri tiek nozīmēti atbilstīgi Nolikumā noteiktai kārtībai.
7. Aroda tiesas locekļi ir neatkarīgi.
8. Aroda tiesas tiesnešus uz 4 (četriem) gadiem ievēl LĀB konference, saskaņā ar LĀB statūtiem.
9. Tiesnešu amata kandidātiem un tiesnešiem visā to pilnvaru termiņā jāatbilst šādiem kritērijiem :
 - 9.1. Jābūt LĀB biedriem;
 - 9.2. Jābūt resertificētiem savā specialitātē;
10. Par Aroda tiesas tiesnešiem nedrīkst ievēlēt:
 - 10.1. Krimināli sodītas personas un tādas personas, kuras ir veikušas profesionālās darbības pārkāpumus, ko LĀB Ētikas komisija vai Aroda tiesa ir atzinusi par sodāmiem;
 - 10.2. Personas, kuras ar tiesas nolēmumu ir atzītas par rīcības nespējīgām.
11. Aroda tiesas tiesnesis uz laiku ir atstādināms no amata pienākumu veikšanas, ja:
 - 11.1. Viņam ir uzrādīta apsūdzība noziedzīga nodarījuma izdarīšanā;
 - 11.2. Pret viņu ir ierosināta lieta Aroda tiesā;
 - 11.3. LĀB Ētikas komisijā pret viņu ir ierosināta disciplinārlieta par profesionālās darbības ētikas principu pārkāpšanu.
12. Aroda tiesas tiesneša pilnvaru termiņš beidzās:
 - 12.1. Līdz ar ievēlēšanas termiņa beigām;
 - 12.2. Ja amata pildīšanas laikā ir stājies spēkā kāds no nosacījumiem, kas liedz viņam pildīt Aroda tiesas tiesneša pienākumus;
13. Ja Aroda tiesas tiesneša pilnvaru termiņš beidzas vai Aroda tiesas tiesnesis atstāj amatu priekšlaikus cita iemesla dēļ, LĀB konference uz atlikušo amata laiku ievēl jaunu Aroda tiesas tiesnesi.

III. Aroda tiesas priekšsēdētājs

14. Aroda tiesas priekšsēdētājs:
 - 14.1. Vada un kontrolē Aroda tiesas darbu;
 - 14.2. Pieņem lēmumus par lietu ierosināšanu, izmeklēšanas pārtraukšanu vai izbeigšanu;
 - 14.3. Nosaka tiesas sēžu vietu un laiku;
 - 14.4. Norīko tiesnešus un tiesnešus - referentus, kā arī sadala citus pienākumus starp tiesnešiem;

- 14.5. Organizē ekspertu piedalīšanos tiesas sēdēs;
- 14.6. Organizē Aroda tiesas darbu apmeklētāju pieņemšanā un iesniegumu izskatīšanā;
- 14.7. Organizē darbu, kas saistīts ar Aroda tiesas lēmuma nodošanu izpildei;
- 14.8. Sastāda ikgadējo Aroda tiesas darbības pārskatu LĀB konferencei;
- 14.9. Personiski piedalās lietu izskatīšanā Aroda tiesas sēdēs.
15. Ja pēc lēmuma par lietas ierosināšanu Aroda tiesā lietas saturs ir pietiekami skaidrs, Aroda tiesas priekšsēdētājs var tūlīt noteikt Aroda tiesas sēdes vietu un laiku.
16. Ja Aroda tiesas priekšsēdētājs uzskata, ka ir nepieciešamas papildu izziņas, viņš uzdod tiesnesim - referentam tās sagādāt.

IV. Aroda tiesas kolēģija

17. Visu Aroda tiesas tiesnešu kopa to pilnvaru laikā veido Aroda tiesas kolēģiju.
18. Aroda tiesas kolēģijas uzdevums:
 - 18.1. Lietu izskatīšana sakarā ar jaunatklātiem apstākļiem;
 - 18.2. Tiesas sēžu analīze;
 - 18.3. Ieteikumu izstrādāšana Aroda tiesas darba uzlabošanai;
 - 18.4. Lēmumu pieņemšana par Pārbaudāmās ārstniecības personas soda termiņa samazināšanu;
19. Aroda tiesas kolēģijas darbu vada Aroda tiesas priekšsēdētājs, nosakot Aroda tiesas kolēģijas sēžu sasaukšanas nepieciešamību.
20. Aroda tiesas kolēģijas sēdes ir lemttiesīgas, ja tajās piedalās vismaz 4 (četri) tiesneši.
21. Aroda tiesas kolēģija pieņem lēmumus, atklāti balsojot. Lēmums tiek pieņemts ar vienkāršu balsu vairākumu.
22. Aroda tiesas kolēģijas ārkārtas sēde jāsasauca, ja to pieprasa Aroda tiesas priekšsēdētājs vai, viņa prombūtnes laikā — Aroda tiesas priekšsēdētāja vietnieks vai vismaz 3 (trīs) tiesneši.
23. Aroda tiesas kolēģijas ārkārtas sēde sasauicama vienas nedēļas laikā no Nolikuma 22. punktā paredzētajā kārtā iesniegtā pieprasījuma iesniegšanas.

V. Aroda tiesas tiesneši

24. Aroda tiesas tiesneši ir Aroda tiesas priekšsēdētājs, priekšsēdētāja vietnieks un 6 (seši) tiesneši.
25. Aroda tiesas tiesnešus no LĀB vidus uz 4 (četriem) gadiem ievēl LĀB konference.
26. Aroda tiesas tiesneši no sava vidus ievēl Aroda tiesas priekšsēdētāju un tā vietnieku.
27. Aroda tiesas priekšsēdētājs lietas izskatīšanai norīko tiesnesi – referentu un 2 (divus) tiesnešus.
28. Aroda tiesas lietas izskata koleģiāli – Aroda tiesas priekšsēdētāja, 3 (trīs) tiesnešu un 3 (trīs) ekspertu sastāvā.
29. Aroda tiesas priekšsēdētājs uz lietas izskatīšanu uzaicina 3 (trīs) ekspertus no profesionālajām asociācijām. Ekspertu kandidatūras apstiprina Aroda tiesas kolēģija.
30. Aroda tiesas priekšsēdētājs lietas izskatīšanai iespēju robežās nozīmē tos tiesnešus, kas nepārstāv to pašu profesionālo asociāciju/biedrību, kuru pārstāv pārbaudāmā ārstniecības persona. Profesionālo asociāciju/biedrību un attiecīgo sertifikācijas komisiju visos gadījumos pārstāv Aroda tiesas eksperti, kas Aroda tiesas sēdē uzaicināti Nolikumā noteiktā kārtībā.

VI. Tiesnesis – referents

31. Aroda tiesas priekšsēdētājs uz katras konkrētas lietas izskatīšanu izvirza tiesnesi - referentu, kuru balsojot (ar balsu vairākumu) apstiprina Aroda tiesas kolēģija.
32. Tiesnesis – referents uzsāk izmeklēšanu pēc iesnieguma saņemšanas Aroda tiesā un Aroda tiesas priekšsēdētāja lēmuma par izmeklēšanas uzsākšanu.

33. Tiesas izmeklēšana ilgst līdz 4 (četriem) mēnešiem. Pēc šī termiņa tiesnesim - referentam ir jāpieņem lēmums par lietas nodošanu izskatīšanai Aroda tiesas sēdē.
34. Nododot lietu izskatīšanai Aroda tiesas sēdē, tiesnesis - referents sastāda Atzinumu - padziļinātu lietas izklāstu, motivētu priekšlikumu Aroda tiesas lēmuma pieņemšanā.
35. Tiesnesis – referents kopā ar pārējiem Aroda tiesas priekšsēdētāja nozīmētiem tiesnešiem piedalās Aroda tiesas sēdē, referē par lietas apstākļiem.

VII. Aroda tiesas eksperti

36. Aroda tiesas sēdē piedalās 3 (trīs) Aroda tiesas eksperti.
37. Ekspertu pieaicināšanu uz Aroda tiesas sēdi organizē Aroda tiesas priekšsēdētājs.
38. Eksperti tiek ievēlēti pēc šāda principa:
- 38.1. Viens attiecīgās profesionālās asociācijas sertifikācijas komisijas pārstāvis;
- 38.2. Viens attiecīgās profesionālās asociācijas valdes loceklis vai cits deleģēts pārstāvis, kas nedarbojas sertifikācijas komisijā;
- 38.3. Viens LĀB Sertifikācijas padomes pārstāvis;
- 38.4. Ekspertus nozīmē attiecīgo LĀB struktūrvienību vadītāji pēc Aroda tiesas priekšsēdētāja rakstiska lūguma.

IX. Izmeklēšana

39. Izmeklēšanu veic tiesnesis – referents kopā ar Aroda tiesas priekšsēdētāja nozīmētiem tiesnešiem. Tiesnesim – referentam un Aroda tiesas priekšsēdētāja nozīmētajiem Aroda tiesas tiesnešiem ir tiesības veikt pārbaudāmās Ārstniecības personas, liecinieku un cietušo uzklaušīšanu tikai tā Aroda pārkāpuma apstākļu noskaidrošanai, kāds ir norādīts Aroda tiesas priekšsēdētāja lēmumā par lietas ierosināšanu.
40. Pārbaudāmās ārstniecības personas aizstāvim ir tiesības piedalīties Aroda tiesas sēdē.
41. Ja izmeklēšanas gaitā konstatēti sūdzībā/iesniegumā nenorādīti pārbaudāmās ārstniecības personas aroda pārkāpumi, tiesnesis - referents informē par to Aroda tiesas priekšsēdētāju.
42. Jaunatklātu pārkāpumu izmeklēšanas uzsākšanai ir nepieciešams jauns Aroda tiesas priekšsēdētāja lēmums.
43. LĀB struktūrvienību pienākums ir sekmēt izmeklēšanu un sadarboties ar Aroda tiesu patiesības noskaidrošanā.

X. Atzinums

44. Lietas izskatīšanas Aroda tiesas sēdē laikā tiesnesis - referents iepazīstina Aroda tiesu ar Nolikuma 34.punktā noteiktajā kārtībā sastādīto Atzinumu. Pārbaudāmā ārstniecības persona ir jāiepazīstina ar Atzinumu.

XI. Aizstāvis

45. Katrai Ārstniecības personai, pret kuru ir iesniegta sūdzība/iesniegums Aroda tiesā, savu interešu un tiesību aizstāvībai ir tiesības pieaicināt personu, pilnvarojumu noformējot nolikuma 69.pantā noteiktajā kārtībā.
46. Pārbaudāmā ārstniecības persona kā aizstāvi var izmantot advokātu vai savu kolēģi. Aroda tiesa var pieļaut par aizstāvi arī citu piemērotu personu, kuras pilnvarojums noformēts nolikuma 69.pantā noteiktajā kārtībā.
47. Aizstāvim ir tiesības piedalīties Aroda tiesas sēdē un pirms Aroda tiesas sēdes iepazīties ar izskatāmās lietas materiāliem.

XII. Aroda tiesas sēde

48. Aroda tiesas sēdes vietu un laiku nosaka Aroda tiesas priekšsēdētājs.
49. Visi Aroda tiesas sēdes dalībnieki ir jāuzaicina uz tiesas sēdi rakstveidā. Uzaicinājums ir jānosūta ne vēlāk par 3 (trim) nedēļām pirms nozīmētās Aroda tiesas sēdes termiņa.
50. Pārbaudāmās ārstniecības personas uzaicinājumā ir jānorāda, ka Aroda tiesas sēde var notikt arī tad, ja Pārbaudāmā persona nebūs ieradies, kā arī laiks un vieta, kur iepazīties ar izskatāmās lietas materiāliem.
51. Aroda tiesas sēdes, izņemot sprieduma pasludināšanu, ir aizklātas. Aroda tiesas spriedumi, ievērojot personas datu aizsardzības likuma normas, tiek publicēti LĀB izdevumos.
52. Uzaicinot uz Aroda tiesas sēdi pārbaudāmo ārstniecības personu, ir jānorāda tās tiesības.
53. Aroda Tiesas sēde var notikt, ja tajā piedalās vismaz 4 (četri) tiesneši.
54. Aroda tiesas sēdes sākumā tiesnesis – referents iepazīstina klātesošos ar lietas apstākļiem un sastādīto Atzinumu.
55. Uzaicinātās personas tiek uzklausītas šādā kārtībā:
- 55.1. Pārbaudāmā ārstniecības persona;
- 55.2. Liecinieki;
- 55.3. cietušie vai to pārstāvji.
56. Ja Aroda tiesas sēdes laikā rodas aizdomas par citu, Atzinumā neminētu Aroda pārkāpumu, tā izmeklēšana konkrētajā tiesas sēdē var notikt tikai ar pārbaudāmās ārstniecības personas piekrišanu. Ja piekrišana nav saņemta, jaunatklātā Aroda pārkāpuma izmeklēšana jāveic Nolikumā paredzētajā kārtībā.
57. Aroda tiesa, pieņemot lēmumu, ir neatkarīga. Tā balstās tikai uz izmeklēšanas un tiesas sēdes gaitā iegūto pierādījumu kopu.
58. Ja Aroda tiesa ir pārliecināta, ka aroda pārkāpums ir pierādīts, tā pieņem atbilstošu lēmumu saskaņā ar Nolikuma XV nodaļā norādīto.
59. Pretējā gadījumā Aroda tiesa konstatē, ka Aroda pārkāpums nav noticis vai, ka Aroda pārkāpums nav pierādīts.
60. Aroda tiesas lēmums tiek pieņemts pēc tiesnešu un ekspertu kopīgas apspriešanas un aizklātas balsošanas.
61. Aroda tiesas lēmums tiek pieņemts ar vienkāršu balsu vairākumu.
62. Ja balsis sadalās vienādās daļās, lēmums tiek pieņemts par labu pārbaudāmajai ārstniecības personai.
63. Aroda tiesas saīsināto lēmuma tekstu, nekavējoties pēc lēmuma pieņemšanas, Aroda tiesas sēdē nolasa tiesas sēdes priekšsēdētājs.
64. Aroda tiesas pilnais lēmuma teksts tiek sastādīts un izsniegts pārbaudāmajai ārstniecības personai vai tās pārstāvim 2 (divu) nedēļu laikā no Aroda tiesas saīsinātā lēmuma teksta paziņošanas dienas. Aroda tiesas lēmumu paraksta tiesneši un eksperti.
65. Par pieņemto Aroda tiesas lēmumu 5 (piecu) darba dienu laikā no Aroda tiesas pilnā lēmuma teksta sastādīšanas tiek paziņots iesnieguma/sūdzības iesniedzējam.
66. Aroda tiesa var pieņemt lēmumu par tiesas izmeklēšanas pārtraukšanu ja:
- 66.1. Pārbaudāmā ārstniecības persona ar tiesas spriedumu atzīta par rīcībnespējīgu;
- 66.2. Iestājusies pārbaudāmās ārstniecības personas nāve.
67. Aroda tiesas izmeklēšanu var atjaunot pēc mirušās vai ar tiesas spriedumu par rīcībnespējīgu atzītās pārbaudāmās ārstniecības personas piederīgo vai pārstāvju rakstiska pieprasījuma.
68. Lēmums par Aroda tiesas izmeklēšanas pārtraukšanu sakarā ar pārbaudāmās ārstniecības personas nāvi vai rīcībnespējīgu (atzītu ar tiesas nolēmumu) ir jānosūta sūdzības iesniedzējam vai tā pārstāvim.

XIII. Tiesas procesa dalībnieku tiesības un pienākumi

69. Katra no tiesas procesa pusēm var tikt pārstāvēta Aroda tiesas sēdē ar savu pilnvaroto pārstāvi. Pārstāvība tiek noformēta ar notariāli apliecinātu pilnvaru vai arī pilnvarojums var tikt izteikts Aroda tiesas sēdē mutvārdu pieteikuma veidā.

70. Aroda Tiesas priekšsēdētājs nepieciešamības gadījumā var pieprasīt Aroda tiesas procesa pušu personīgu piedalīšanos tiesas sēdē, pieprasījumu ietverot Nolikuma 49.punktā noteiktajā kārtībā sastādītajā uzaicinājumā.
71. Ja pārbaudāmai ārstniecības personai, nav iespēju piedalīties Aroda tiesas sēdē slimības vai attaisnotas prombūtnes dēļ un tā Aroda tiesā ir iesniegusi slimību vai prombūtni attaisnojošu dokumentu un lūgumu par lietas izskatīšanas atlikšanu, lietas izskatīšana tiesā jāatliek, līdz attiecīgā persona atveseļosies vai atgriezīsies dzīvesvietā.
72. Sūdzības/iesnieguma iesniedzējam ir pienākums iesniegt Aroda tiesā to medicīnisko dokumentāciju, kas attiecināma uz iesniegto sūdzību/iesniegumu.

XIV. Noraidījums tiesas sastāvam

73. Pārbaudāmā ārstniecības persona, kā arī cietušais, vai to interešu pārstāvis var pieteikt noraidījumu atsevišķam Aroda tiesas tiesnesim vai tiesas sastāvam kopumā.
74. Noraidījums Aroda tiesai ir jāiesniedz Aroda tiesā rakstiskā formā pirms lietas izskatīšanas pēc būtības uzsāļšanai. Paziņojumā jānorāda noraidījuma izteikšanas motivācija.
75. Tiesa nekavējoties izskata pieteikto noraidījumu un paziņo savu lēmumu noraidījuma pieteicējam.

XV. Aroda tiesas lēmums

76. Aroda tiesa ar savu lēmumu var :
- A. Atzīt pārbaudāmo ārstniecības personu par nevainīgu Aroda pārkāpuma izdarīšana;
 - B. Atzīt pārbaudāmo ārstniecības personu par vainīgu Aroda pārkāpuma izdarīšanā;
 - C. Pārtraukt lietas izmeklēšanu Aroda tiesā.
77. Atzīstot pārbaudāmo ārstniecības personu par vainīgu Aroda pārkāpuma izdarīšanā, Aroda tiesa var pieņemt sekojošu lēmumu :
- 77.1. Izteikt Pārbaudāmai ārstniecības personai brīdinājumu;
 - 77.2. Izteikt Pārbaudāmai ārstniecības personai rājienu, kura darbības termiņš ir viens gads no Aroda tiesas lēmuma pieņemšanas dienas.
 - 77.3. Anulēt Pārbaudāmai ārstniecības personai izsniegto sertifikātu.
 - 77.4. Nolikuma 77.3.punktā noteiktajā gadījumā Aroda tiesa ar motivētu lēmumu var noteikt termiņu pēc kura pārbaudāmā ārstniecības persona var atkārtoti sertificēties.
78. Par pieņemto Aroda tiesas lēmumu tiek informēta attiecīgā profesionālās asociācija un LĀB valde.
79. Aroda tiesas noteiktā soda termiņu var samazināt tā darbības laikā, pamatojoties uz Pārbaudāmo ārstniecības personas vai tās pārstāvja motivētu lūgumu.
80. Aroda tiesas lēmumi tiek glabāti LĀB sekretariātā atbilstoši LĀB lietvedības noteikumiem.

XVI. Jaunatklātie apstākļi

81. Jebkura no Aroda tiesas procesa pusēm, iesniedzot Aroda tiesā motivētu lūgumu, var lūgt Aroda tiesu atjaunot izmeklēšanu, ja ir konstatēti jaunatklāti apstākļi.
82. Nolikuma 81.punktā minēto lūgumu Aroda tiesas priekšsēdētājs izskata 1 (viena) mēneša laikā pēc tā rakstiskas iesniegšanas Aroda tiesā.
83. Aroda tiesas nolēmumus var pārsūdzēt LĀB normatīvajos aktos noteiktā kārtībā.

XVII. Aroda tiesas darbības nodrošināšana

84. Aroda tiesas darbību nodrošina LĀB sekretariāts.